

HUSITA

Časopis Pražské diecéze ČČSH

číslo 5/2020 | ročník XVIII | říjen 2020

14. ročník ekumenického setkání lidí dobré vůle
v rámci oslav vzniku Československé republiky

www.modlitbazadomov.cz

„Komukoli můžeš prospět, prospívej rád.“

J. A. Komenský

28/10/2020

Husův sbor ve Vršovicích
Moskevská 34 / Praha 10

MODLITBA ZA DOMOV

Žít ve společném domě

15.00—16.30

PRÍMÝ PŘENOS ČESKÉ TELEVIZE

Plánované a avizované akce se možná z důvodu epidemie budou rušit nebo přesouvat na jiný termín. O změnách budete informováni. Děkujeme za pochopení. Redakce časopisu

14.30—16.30
TVOŘIVÁ DÍLNA
pro děti a rodiče
sborová budova

17.00—18.00
BESEDA S HOSTY
divadlo MANA

18.00—20.00
DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ
(místní farář)
„Země česká, domov můj?“
divadlo MANA / snížené vstupné

28/10—8/11/2020
**VÝSTAVA DĚTSKÝCH
VYTVARŇNÝCH PRACÍ**
v kostele

Moderují **Michaela Dolinová** a **David Frýdl** (místní farář)
Hosté **VÁCLAV NECKÁŘ & kapela Bacily** / **MARTA KUBIŠOVÁ** /
pěvecký sbor Pueri gaudentes / **Martina Viktorie Kopecká** /
Jan Hábl / **Lukáš Jurek** / **Marek Drábek**

Vstup do kostela před přímým přenosem ČT bude umožněn pouze do 14.45 hod. /
Vstup zdarma na všechny akce, pokud není uvedeno jinak.

organizuje

Ekumenická rada
církví v ČR

Ekumenická rada církví v ČR / Donská 5 / 101 00 Praha 10 / +420 271 742 326 / www.ekumenickarada.cz
Děkujeme České televizi za realizaci přímého přenosu a Husův sbor ve Vršovicích za spolupráci.

Hlavní mediální partner

Partner

Česká televize

YOUSPA

Katolíky

Evangelická církev v ČR

ŽIVOT

b d m

Naše rodina

mediální partner

Husita

vychází 6x ročně

Vydává

Pražská diecéze Církve československé husitské
ve spolupráci s Husitským centrem, o. p. s.,
ISSN 1214-4630

Tisk: Dobel, Lanškroun

Kontaktní adresa

Časopis Husita, Pražská diecéze ČČSH,
V Tišíně 3, 160 00 Praha 6
tel.: +420 777 759 652
e-mail: renata.veliskova@ccshpraha.cz
web: www.ccspraha.cz/casopis-husita

Pověřená redaktorka a jazyková korektura

Renata Velišková

Grafické zpracování

Mgr. Simona Ullspergerová

Příspěvky do časopisu

Deadline pro zaslání příspěvků je vždy do 25. každého lichého měsíce. Jedině tak může být zajištěno včasné vydání časopisu a jeho distribuce čtenářům. Děkujeme za pochopení, R. Velišková, pověřená redaktorka

Spolupracovníci

J. Boček, V. Drdová, RNDr. M. Hlasivcová,
PhDr. B. Koblík, DiS., PhDr. J. Koblíková,
M. Kocourek, O. S. Kühnlová, Ing. M. Matoušková,
PhDr. O. Nytrová, Mgr. J. Pokorná,
PhDr. D. Honysová Radecký, PhDr. J. Škoda,
PhDr. D. Tesařová, CSc., doc. ThDr. D. Tonzar, Th.D.,
dr. h. c., Mgr. H. Tonzarová, Th.D.,
Mgr. A. Zavřelová

Distribuci a objednávky zajišťuje

ses. Miloslava Krejzarová,
tel.: +420 234 760 058, mobil: +420 777 759 654
Faktury a potvrzení přijetí plateb zajišťuje
ses. Mgr. Eva Mlezivová, tel.: +420 234 760 058
mobil: +420 737 212 687

Prodejní místa

Prodejna Blahoslav, Wucherlova 5, Praha 6
Pražská diecéze ČČSH, V Tišíně 3, Praha 6
Husův institut teologických studií,
Roháčova 66, Praha 3

OBSAH

4-7

Slavnostní setkání ke 100. výročí ČČSH

8-10

Jubilejní Pout' na Sázavě

11-12

Slavnostní otevření církevní Základní školy v Rakovníku

13-14

Dvě významné publikace ke 100. výročí ČČSH

15

Modlitební stráž v Úvalech

16-17

Z pozůstalosti bratra patriarchy

18-19

Diecézní shromáždění

20

Vzpomínkový večer ke stému narození Josefa Hiršala

21

Historie Československé vlajky

22-23

Dny evropského dědictví ve Sboru Mistra Jana Husa v Kolíně

24-25

Filipika proti misomusům Jana Blahoslava

26-27

DVV

28

Směrovka nabrala nový směr!

29

Jablíčkový den – jako poděkování za úrodu

30-31

Josef Fanta Důvěrné vzpomínky

32-33

Husitské centrum mělo akční léto

34

Viry útočí, my kráčíme dál

Slavnostní setkání ke 100. výročí ČČSH

4

Jubilejní Pout' na Sázavě

8

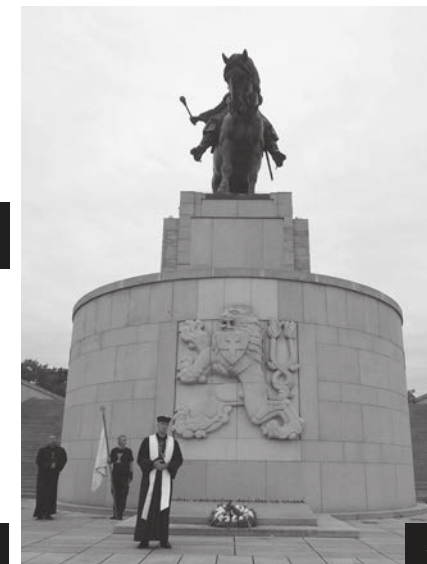
Slavnostní otevření církevní Základní školy v Rakovníku

12

Jablíčkový den – jako poděkování za úrodu

29

Diecézní shromáždění

19

Husitské centrum o.p.s. mělo akční léto!

32

Nepřítel Covid19

V Bibli stojí:

„Budou dva ženci na poli, jeden bude vzat, druhý zůstane“
Proto žijme ve vůli Boží, přijíme vše s rozumem,
poslušností a láskou a buďme pokorní.

Slavnostní setkání ke 100. výročí Církve československé husitské

Slavit, oslavovat, to nedílně patří k plnosti života. Z oblasti profánní, všední, se dostáváme do sféry posvátné, sakrální. Umožňuje nám to srovnat si hodnoty, uvědomit si důležité souvislosti, pochopit, kam patříme a jaké jsou naše priority. Zjišťujeme také, nakolik je pro nás důležitá mezigenerační návaznost, co pro nás znamená odkaz předků. Naše vlastní víra přece nezačíná ve vzduchoprázdnu, na zelené louce. Navazujeme na rodiče, prarodiče, na širší rodinu a důležití jsou pro nás také otcové víry: Abrahám, Izák a Jákob.

„V jaké žijeme době?“ napadá nás v této souvislosti. Máme své sny a touhy, týkající se budoucnosti, cítíme přitom, že se ocitáme v situaci přechodu a společenských změn. Hovoří se o tom, že prožíváme „postmodernismus, dobu postfaktickou“. Co to vlastně znamená? Existuje tu kultura s poněkud roztržtým vnímáním, myšlením, imaginací a vyjadřováním. Procházíme časem relativizace hodnot, což je velmi destruktivní postup, zapomínáme mnohdy na své skutečné křesťanské kořeny.

Filosof Radim Palouš řekl, že „znakem lidského nitra je neustávající poznávající bdělost“. V rámci této křesťanské bdělosti si musíme uvědomovat svoji cestu, její milníky a směrovky, hledat diagnózu doby. A já věřím tomu, že v naší Církvi československé husitské se touto cestou ubíráme. Vážím si především zde existující tolerance, schopnosti vést dialog, tedy vzájemně si naslouchat, respektovat jeden druhého. Můžeme říci, že se zde daří i dialog mezigenerační. A navazují i „mileniálové“, jak jsem si po-

Fotografie Josefína Hudcová a Karel Cudlín

všimla. To je povzbudivé pro naši budoucnost.

O tom všem se hovořilo v průběhu slavnostního setkání na ústředí naší církve ve Wucherlově ulici, které se konalo 15. září. V čase stého výročí nejprve všechny zúčastněné pozdravil bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta, Th.D. Výročí považuje za důvod k naší velké vděčnosti vůči Bohu za jeho podivuhodné vedení a milost během naší dosavadní dějinné cesty. V úvodním proslovu mimo jiné řekl:

„Církev není anonymní organizace, ale jsou to konkrétní lidé. V modlitbách proto děkujeme za všechny ty, kteří v této církvi působili od jejího počátku jako věrní svědkové Ježíšova evangelia. Jsme vděční za to, že se naše církev pro mnohé v průběhu let stávala domovem a místem, kde mnozí zakoušeli uprostřed nejistého a nehostinného světa dotek Božího království.“

Ti, kteří stáli u zrodu Církve československé husitské, jako modernistický kněz a první patriarcha dr. Karel Farský, cítili povolání hlásat Kristovo evangelium českému národu. Zdůrazňovali tradice slovanského a českého křesťanství – Cyrila a Metoděje, knížete Václava a především Mistra Jana Husa a husity, Jana Amose Komenského a České bratry. V těchto řadách svědků víry z naší dávné historie planula zřetelná a upřímná touha po blízkosti Božího království. Stejná touha hýbala srdcem dr. Karla Farského a dalších kněží i věřících mužů a žen této církve. Jak je to vyjádřeno ve slovech Farského písni: „Stvoř z nás království nové, jsme tvé dcery, synové“ (Píseň č. 171). I my máme mít ve svém srdci touhu po Božím království a nést jeho ovoce. (...) Naše letošní výročí není jen historická vzpomínka, ale je pro nás příležitostí znovu si uvědomovat, jaké je poslání Církve československé husitské v naší přítom-

né době. O Církvi československé husitské věříme, že vznikla z Boží vůle a milosti, aby do jedné, svaté, obecné Boží církve byli přivedeni ti, kteří by jinak byli ztraceni v nevíře a v beznaději (Základy víry ČČSH, ot. 42).“

Po projevu vrcholného představitele naší církve dr. Tomáše Butty se rozezněly renovované varhany. Ukázkou z díla G. F. Händela zahrál MgA. Michal Hanzal. Poté prof. akad. arch. Mikuláš Hulec představil výstavu „Sbory Církve československé husitské – architektonické dědictví našich regionů“ a pohovořil o významné stejnojmenné publikaci, která vznikla ve spolupráci s naší církví a získala Cenu rektora ČVUT v Praze za nejkrásnější knižní publikaci roku 2018. Navázaná spolupráce by měla dále pokračovat, jak se vyjádřilo vedení katedry architektury ČVUT.

Po varhanní skladbě J. S. Bacha moderátorka večera Mgr. Hana Tonzarová, Th.D. pozvala na pódium PhDr. Martina Jindru a Mgr. Marcela Sladkowskeho. Ti prezentovali jubilejní publikaci „Biografický slovník ČČSH“, kterou připravili k vydání.

Dále proběhlo předávání pamětních medailí. Na místě je převzali Mgr. Jan Lacina (místostarosta MČ Praha 6), který medaili převzal i za Mgr. Ondřeje Koláře (starostu MČ Praha 6), prof. akad. arch. Mikuláš Hulec (vedoucí Katedry architektury Fakulty stavební ČVUT), PhDr. Libuše Benešová (předsedky-

ně Senátu ČR v letech 1998–2000), Mgr. Zdeněk Freisleben (ředitel Památníku národního písemnictví), PhDr. Blanka Zilynská, Ph.D. (odborná asistentka na FF UK), prof. PhDr. Miloš Bednář, CSc. (filosof, Filosofický ústav AV ČR), Pavel Zvolánek, B.Th. (předseda Vězeňské duchovenské péče, z. s.), Jaroslav Krček (hudební skladatel a umělecký vedoucí souboru Musica Bohemica).

Slavnostní shromáždění poté pozdravili významní hosté. Promluvili Mgr. Jan Lacina, místostarosta MČ Praha 6 a Mgr. Daniel Ženatý, předseda ERC a synodní senior ČCE.

Pak už nás svým vystoupením potěšil soubor Musica Bohemica, vedený Jaroslavem Krčkem. Slyšeli jsme Mši č. 3 (Credo), Miluj pravdu (dvě části z kantáty k počtí M. J. Husa na Husovy texty), Intermezzo, Hořické pašije (šest písní), Jezu Kriste, štědrý kněže a Píseň o pravdě.

Setkání bylo ukončeno slavnostním připitkem číši červeného vína, k němuž všechny přítomné pozval bratr patriarcha. Pak již následovala nefor-

mální „garden party“ v rozlehlé farní zahradě, osvětlené četnými malými svíčkami. Vzhledem k tomu, že je obklopena vysokými domy, nabízel krásný výhled na hvězdnou oblohu, jenž nebyl narušován světelným smogem. To přispělo k romantické atmosféře a pocitu pohody a radosti ze společenství. Přítomní prožívali příjemný dialog, pocit sounáležitosti a solidarity, společně zavzpomínali, pobavili se vyprávěním o veselejších situacích v církevní rodině. Rozhovory a diskuse podkreslil kytarista Jaroslav Novák, který hrál klasické skladby i jazz.

Slavnostní setkání se stalo důstojnou připomínkou a oslavou významného výročí naší církve.

PhDr. Olga Nytrová

Jubilejní POUŤ NA SÁZAVĚ

Letošní jubilejní 20. ročník Pouti na Sázavě se konal v sobotu 19. září 2020 společně s celocírkevním setkáním novokřtěnců, za krásného počasí na louce Cyril a Metoděje ve městě Sázava.

Zahájení celého programu proběhlo bohoslužbou, vedenou patriarchou

ThDr. T. Buttou a pražským biskupem doc. ThDr. D. Tonzarem a za účasti duchovních i téměř stovky poutníků. Kázání se ujal br. biskup a hned poté se uskutečnil křest setry Johanky. Hlavní koordinátorka Pouti na Sázavě, Mgr. Hana Tonzarová, již podvacáté přivítala poutníky a oznámila

Workshop sebeobrany

program. Novinkou letošní Pouti byl štafetový běh k počtě E. a D. Zátopkových, narozených právě 19. září a putovní pohár opata Prokopa. Pětičlenné štafetové týmy se tvořily nahodile od nejstarších po nejmladší a všichni šťastně doběhli do cíle. 85 z nich obdrželo zlaté medaile ☺.

Po zásluze pak všichni v poledne ochutnali voňavé koláče, buchty a mnohé další dobroty, dovezené poutníky na společný stůl Agapé. Během společného jídla vedla ses. J. Krajčířiková kvíz, letos zaměřený ke 100. výročí ČČSH. Vítězové kvízu obdrželi ceny v podobě zájezdu do rekreačního zařízení Betlém nebo se pojedou podívat do centra MJ Husa v Husinci.

Součástí programu bylo i taneční vystoupení dětí z Dětského domova Sázava, které bylo velmi poutavé, především svěžími rytmy.

Novinkou letošní Pouti byly stánky jako stanoviště programu pro rodiče s dětmi. Největší měla Akademie techniky 4.o, která spolupracuje s našimi ZŠ v Rakovníku a v Hostivici. Akademie také připravila workshop stavění z téměř opravdových cihel ☺. Církevní ZŠ a MŠ Archa připravila pro děti workshop drátkování a korálkování, a také s sebou přivezla výstavku ke 100. výročí ČČSH.

Další atrakcí byla např. chůze na chůdách nebo jízda na koni. Nechyběla ani výtvarná soutěž pro děti, letos na téma „Žít ve společném domě“, které je zároveň tématem celostátní výtvarné soutěže, vyhlášené ERC v ČR pro letošní Modlitbu za domov. Děti z každého stanoviště dostávaly razítka a na konci je čekala sladká odměna – cukrová vata.

Zajímavým překvapením bylo vystoupení kurzu sebeobrany pod vedením místního faráře Ivana Bařinky. Posledním bodem programu bylo vystoupení Marka Šmause a jeho kolegů z Církevní husitské základní umělecké školy Harmonie.

Letošní 20. ročník Pouti na Sázavě se vydařil nejen díky krásnému počasí, ale i poctivé přípravě a pomoci všech dobrovolníků, kterým patří velký dík za jejich práci, dále všem novokřtěncům, kteří přijeli, i poutníkům.

Na závěr dovolte uvedení některých přání pro ČČSH a vybrané modlitby:

Ať ČČSH vzkvétá na dlouhá, dlouhá léta; Bůh ochraňuj ČČSH; Církevní československé husitské přeji, aby nezapomínala na své kořeny a kéž by oslovila tolik lidí, jako při svém vzniku před 100 lety; Ať jsou všichni... bytosti a husiti šťastní!; Bože, Synu, Duchu sv. a Matko boží, dej, ať vzkvíváme – já, rodina, Praha, Česká republika a svět; Všemohoucí Bože, dej nám sílu měnit vše k lepšímu, ochranu, víru, lásku, pokoru, empatii; Ať se všem daří; Ať skončí koronavirus; Ať se všichni nemocní uzdraví; Aby nás Pán Bůh miloval.

*Původní text
Mgr. Hany Tonzarové, Th.D.
pro časopis HUSITA
upravila Renata Velíšková
foto Josefína Hudcová,
Čestmír Holeček, Marek Vávra*

Slavnostní otevření církevní Základní školy v Rakovníku

1. 10. 2020 se od 14 hod. konalo slavnostní otevření církevní ZŠ Mistra Jana Husa v Rakovníku. Přítomni byli nejen bratr patriarcha Tomáš Butta, pražský biskup David Tonzar a zástupce členů DR bratr David Večeřa, ale i zástupci dalších náboženských obcí ČČSH PD, NO Říčany a Tmaň, NO Hostivice, NO Most, faráři NO Rakovník, NO Žebrák, vikariátů Beroun a Louny. Nedílnou součástí byla i skupina ředitelů církevních škol a zástupců ZŠ a MŠ spolupracujících v regionu, včetně zástupců a partnerů spřáteleného projektu AT4.o.

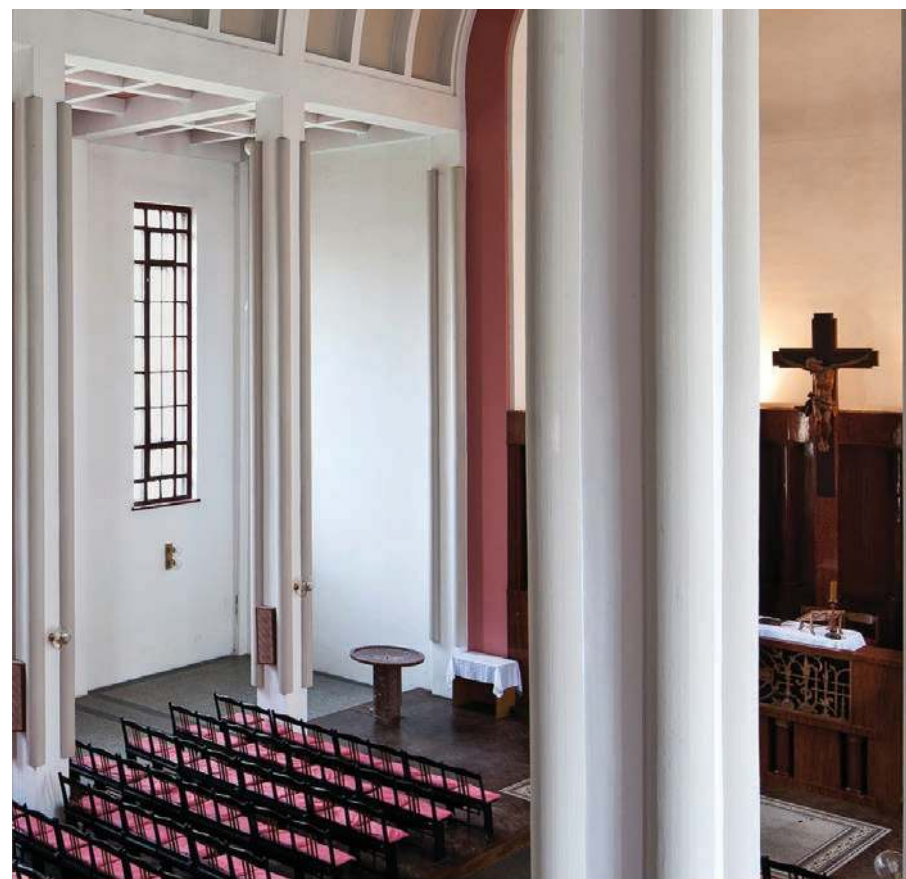
Dvě významné publikace ke 100. výročí Církve československé husitské

Sbory Církve československé husitské – architektonické dědictví našich regionů

Autoři textů: Lenka Popelová (ed.), Tomáš Butta, Mikuláš Hulec, Zdeněk Kučera, Pavel Marek, Bohdan Kaňák, Amáta M. Wenzlová, Nikolay Brankov, Zdeněk Lukeš, Martin Jindra, Marcel Sladkowski, Pavel Kolář, Martin Strakoš, Jan Obrtlík, Barbora Větrovská, Zuzana Güllendi-

-Cimprichová, Jiří Moos, Petra Šternová, Klára Brůhová, Tereza Čivrná, Františka Tichá. Rejstřík staveb: Amáta M. Wenzlová, Marcel Sladkowski, Nikolay Brankov, Oldřich Nováček. Vydaly: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta stavební ČVUT v Praze a Církev československá husitská v roce 2018.

Bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta, Th.D. v loňském roce při představení

**Sbory
Církve československé husitské**
– architektonické dědictví našich regionů

publikace v Husově sboru v Praze – Vinohradech kromě jiného uvedl:

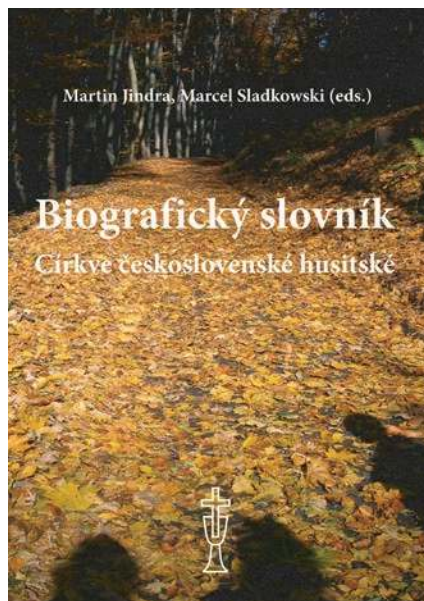
„Nositelem a organizátorem celého projektu a výzkumu architektury našich sborů prvorepublikového období, pro který nadešel příhodný čas v roce 100. výročí státu, se stala Katedra architektury Fakulty stavební Českého vysokého učení technického v Praze. Velice chci poděkovat panu profesorovi Mikuláši Hulcovi, vedoucímu katedry, paní architektce doc. Lence Popelové, panu Ing. architektovi Nikolaji Brankovovi a všem dalším odborným pracovníkům, kteří se na projektu podíleli. Podařilo se shromáždit velké množství materiálů k tomuto tématu, které nebylo dosud hlouběji a uceleněji zpracováno. Děkuji za spolupráci a poskytování podkladů – písemných pramenů, plánů a fotografií Ústřednímu archivu a muzeu Církve československé husitské i všem náboženským obcím, jejichž sbor byl zařazen do katalogu publikace. Nezůstane však jen u slovního poděkování, ale zástupci těchto náboženských obcí, kteří sem dnes přicestovali, si publikaci mohou vyzvednout.

Na textové části se podíleli též autoři z řad naší církve – teologové a církevní historici, jako prof. Zdeněk Kučera, dr. Bohdan Kaňák, dr. Martin Jindra, dr. Pavel Kolář a Mgr. Marcel Sladkowski. Děkuje panu prof. Pavlu Markovi z Univerzity Palackého, který zpracoval příspěvek o evropském modernismu. Nesnadná práce byla na vytvoření rejstříků staveb, za níž náleží dík.

Významná je obrazová stránka publikace. Vřelý dík patří mému spolupracovníkovi Mgr. Oldřichu Nováčkoví, který poskytl dobové pohlednice ze své pozoruhodné a mnoho let shromažďované sbírky dobových pohlednic našich sborů. Výběr fotek z archivů a dalších zdrojů navozuje prvorepublikovou atmosféru, v níž se naše církve rozvíjela. Architektura sborů však zvláštním způsobem vyniká na barevných snímcích současných

fotografů – Karla Cudlina, Aleše Luzara a dalších, kterým patří poděkování.

Poděkování chci věnovat i korektorkám, jmenovitě sestře Mgr. Janě Krajčířkové. Velmi si vážíme toho, že jsme navázali dobrou spolupráci s vedením ČVUT, a na základě memoranda mohli tak postupně uskutečňovat tento projekt. Děkuji bratru dr. Jiřímu Vaničkovi za organizační zajištění této spolupráce. A děkuji Ministerstvu kultury České republiky za podporu, konkrétně bývalé náměstkyni paní Anně Matouškové.“

Biografický slovník ČČSH

Kolektiv autorů. Vydala Církve československá husitská v roce 2020

Slovník je dílem kolektivu autorů, ale se zvláštní pílí se mu intenzivně věnovali PhDr. Martin Jindra a Mgr. Marcel Sladkowski jako autoři největšího počtu hesel, redaktori a editoři, jak na slavnostním setkání ke 100. výročí Církve československé husitské uvedl bratr patriarchy ThDr. Tomáš Butta, Th.D.

Zpracovala PhDr. Olga Nytrová

Modlitební stráž v Úvalech

V křesťanském životě je důležitá modlitba, která je projevem naší víry, naděje a lásky adresovaná jako odpověď Bohu. Je potřeba, aby se křesťané modlili i častěji než jen ve dnech, které jsou k tomu speciálně určeny, a to nejen při nedělních bohoslužbách, v Týdnu modliteb za jednotu křesťanů, ale také při Modlitební strážích za naši zemi, za politickou situaci, za svá města, obce a jejich vedení, za své bližní, nemocné, potřebné a další věci. Už je tradicí, že i v Úvalech se někteří křesťané z různých společenství včetně naší církve zapojují do tzv. MODLITEBNÍ STRÁŽE, kde se zamýšlí nad Bibli a předkládají Bohu své modlitby.

Jak vlastně vznikl tento projekt?

Jedná se o dědictví Moravských bratří a sester, kteří byli pronásledováni pro svou víru. Skupina těchto pronásledovaných křesťanů po roce 1722 přišla do Saska, kde našli útočiště, postavili si na pozemku velkostatku hraběte Nicholase Luise Von Zinzendorfa nové sídlo a dali mu název Herrnhut. Cítili potřebu se nepřetržitě modlit ve dne i v noci. Tak zahájili modlitební stráž. Zpočátku se přihlásilo jen několik desítek lidí, ale časem jich přibývalo, takže tento řetěz trval bez přestání sto let. Tito křesťané uměli svým potomkům předávat nejen poznání o Bohu, ale také vroucí vztah k Ježíši Kristu. Důsledkem modliteb bylo ohromné misijní hnutí a rozšíření evangelia ve světě.

I křesťané dnešní doby mají snahu navázat na tento přetržený modlitební řetěz a „postavit se na stráž“. Snaží se o to i v Úvalech neboť vidí, že je pravá chvíle pro pozvednutí nepřetržitých modliteb za křesťanskou víru, zvěstování evangelia, za naši zemi, město, za naše bližní, za církve. Modlí se za záležitosti, které se týkají nás všech. Modlí se, aby povzbuzovali druhé, zvláště v této době, kdy svět zasáhl COVID-19.

Každá naše modlitební stráž nese určitě téma, nad kterým se zamýšlíme, modlíme a plníme úkoly. Pro měsíc

září bylo vybráno téma z Izajáše 64,7: „ALE NYNÍ HOSPODINE, TYS NÁŠ OTEC! MY JSME HLÍNA, TYS NÁŠ TVŮRCE, A MY VŠICHNI JSME DÍLO TVÝCH RUKOU.“ Při plnění úkolů jsme si mohli vyzkoušet, jaké to je být tvůrcem. Přemýšleli jsme, jak si asi Bůh Otec dával záležet na tom, když nás s láskou tvořil, dával naší osobnosti správný tvar, barvu, vzhled, poslání... Zároveň jsme mohli Bohu Stvořiteli poděkovat za Jeho dokonalé dílo v nás.

Bože, náš Otče, děkujeme za naše stvoření. Děkujeme, že i v Úvalech můžeme pokračovat v tomto projektu, držet modlitební stráž a povzbuzovat druhé. Amen.

Mgr. Jitka Pokorná, farářka

Z pozůstalosti bratra patriarchy

Josef Špak (1929-2016), šestý patriarcha ČČSH (1994-2001), pořídil kolekci textů o významných osobnostech doby husitské. Přetiskujeme s laskavým svolením autora PhDr. Jana Škody.

Jeroným

Dostáváme se k muži, který přijal tu nejnevěděčnější historickou úlohu, být tím druhým. Kdo však byl onen Husův stín zvaný Jeroným Pražský? O jeho původu nevíme vůbec nic, narozen nejspíše na Novém Městě Pražském. Rozhodně to ale nebylo v domě „U shnilé ryby“ na rohu Řeznické a Voďičkovy, kde má nenápadnou a dnes zcela zapomenutou pamětní desku. Síta dějepisu jej poprvé zachytilo až v roce 1398, kdy na pražské universitě dosahuje bakalářského gradu. A hned v únoru následujícího roku vyráží na studijní cesty po světě. Začíná v Oxfordu a výsledek si můžeme snadno domyslet. Roku 1401 se vrací plný nadšení a do Prahy přiváží dosud neznámé Viklefovy spisy Dialog a Trialog. Cestovatelské vášni pak propadá naplno. Roku 1403 se pravděpodobně vypravil až do Jeruzaléma. 7. 4. 1404 se zapisuje na pařížské Sorbonně, o rok později tam dosahuje mistrovského titulu. Začínají potíže, jeho viklefiánství se ve Francii rozhodně nesetkává s pochopením. Přesunuje se proto do německého Heidelbergu, čímž se však nic nezmění a tamější mistři na tohoto opovážlivého přivandrovalce podávají žalobu k biskupu wormskému. Před hrozícím malérem jej sice zachrání vypuknutí protistudentstváckých bouří ve městě, nicméně rozumnější bylo opět změnit působiště. Zkusí proto ještě štěstí v Kolíně nad Rýnem a roku 1407 se raději vrací do Prahy, kde konečně na chvíli nachází klid na práci. Praha totiž už byla Viklefem posedlá a na universitě se denně neprobíralo téměř nic

jiného. Ačkoliv Jeroným nebyl teolog (na to se mu nedostávalo svěcení), byl o to zanícenější filosof (dnes ale jen těžko postřehneme hranici mezi středověkou teologií a filosofií). Mezi universitními mistry objevil svého nadaného žáka - Matěje z Knína, řečeného Pater, který již byl pro své názory vyšetřován arcibiskupem. V lednu 1409 pořádá tento mistr Matěj veřejnou disputaci na Viklefovo téma, Jeroným zde vystupuje jako předřečník s plamenným doporučením. Besedy na libovolná témata, zvané proto po latinsku kvodlibety, byly v této době nesmírně populární, tentokrát ale zájem předstihl veškerá očekávání – kromě téměř všech českých studentů a mistrů přicházejí i staroměstští konšelé a dokonce i zvědavé zahraniční delegace z Burgundska a Brabantu (včetně jednoho biskupa). Účast však pohoršeně odmítli němečtí mistři pražské university. Hrozící mezinárodní blamáž pochopitelně rozčilila krále Václava IV., který jim to musel přikázat písemně, což jej jen utvrdilo ve vydání Dekretu kutnohor-

ského, k němuž za několik dní došlo a Hus a Jeroným na tom měli lví podíl. V Čechách to vřelo čím dál víc. Ale do ještě větších problémů zabředala i katolická církev, od roku 1378 vedena dvěma papeži, k nimž v létě 1409 přibyl ještě třetí. Není proto divu, že myšlenka všeobecného koncilu, který měl tento stav napravit, nacházela největší podporu právě mezi českými mistry pražské university.

Na rozdíl od usedlého Husa byl Jeroným stále na cestách. Nebo na útěku... Pražský arcibiskup Zbyněk Zajíc z Hazmburka jej poprvé dal do klatby na podzim 1409. Jeroným hledá zastání u krále Zikmunda v uherském Budíně. Na Zelený čtvrtek 1410 před ním přednesl plamenný projev na téma zlořádů v církvi. Početné vznešené obecenstvo je silně pohoršeno. Arcibiskup ostrihomský jej pro jistotu vzal do vazby, odkud si ho vyžádal jeho pražský kolega, a Jeroným je v ozbrojeném doprovodu odeslán zpět domů. Jestli do Prahy skutečně dorazil, netušíme, jisto je, že v létě téhož roku je zatčen ve Vídni a vyslýchán oficiálně pasovským, Ondřejem z Grillenbergu pro 45 článků podezřelých z viklefismu. Šetření je komplikované – Jeroným něco přiznává, něco vehementně popírá, k něčemu má výhrady, vyšetřovatel potřebuje oddechový čas. Jeroným je na přímluvu pražské university propuštěn z vazby na přísahu, že pod trestem exkomunikace zůstane dále k dispozici. Nato z Vídně utíká. Míří do Prahy, cestou je hoštěn v oficiálně farním městě Lávě nad Dyjí (Laa an der Thaya), prohlásí se tam totiž za Grillenbergova vídeňského přítele.

Z moravského Bítova mu zašle list, že jeho přísaha byla vynucená, a tudíž neplatná. Církevní představitelé zuří, Jeroným se prý zachoval jako prostitutka. Padá na něho další klatba, v Praze je ale bezpečno. Po dvou le-

tech poměrného klidu, v létě 1412, vypuknou odpustkové bouře. Jeroným přichází 7. 6. podpořit kolegu Husa na jeho slavnou disputaci ke sporu mezi papežem a králem neapolským o platnost odpustků. V řečnickém zápalu podnítí mohutný dav studentů k výpadu na pražskou radnici, aby si to tam vyříkali s pány konšely. Samotný rektor mistr Marek z Hradce musel na poslední chvíli tento neuvážený výbuch ze všech sil zabrzdit. Nicméně po skončení jej prý provázel ještě početnější dav nadšených fanoušků než Jana Husa. Zda byl scenáristou následného protiodpustkového maskárního průvodu Voksy z Valdštejna se nikdy nepodařilo prokázat, je to však velmi pravděpodobné. Nastal čas na chvíli zmizet. Jeroným se vydává na svoji druhou velkou východní cestu, tentokrát ale míří severněji. Začne to jako obvykle – v Krakově je biskupem vyšetřován ze stejných bodů jako před dvěma roky ve Vídni. Více než brilantní obhajoba zapůsobí Jeronýmův odkaz na údajně pozvání od knížete litevského Vitolda, může tedy pokračovat v cestě. Vitold je okouzlen Jeronýmovým majestátním vzhledem a nádherným oblečením. O nějaké teologické problémy se absolutně nestará, Litva teprve před několika lety oficiálně přijala křesťanství, na venkově ale stále masově přežívá pohanství, z východu tlačí pravoslavní Rusové, ze západu katolický Řád německých rytířů, ve městech se obojí mísí. Ve Vitoldově doprovodu navštěvuje Jeroným Vitebsk a Pskov, nejvíce jej přitom zajímají pravoslavné kostely a obřady. Nic dalšího o účelu jeho cesty nevíme, na pravoslavnou víru určitě nepřestoupil. Byl to prostě zvědavý turista. A dost možná, že tam potkal i svého jmenovce, dominikánského mnicha Jana Silvana, zvaného Jeroným Pražský.

PhDr. Jan Škoda,
Archiv hl. m. Prahy

Diecézní shromáždění

Letošní shromáždění Pražské diecéze bylo s ohledem na coronavirovou pandemii přesunuto z původního termínu 16. května na 29. srpna. Kona-
lo se v krásném prostředí Národního památníku na Žižkově. Účast byla
hojná, vše se vydařilo a setkání proběhlo důstojně a klidně. Pro ty, kteří
se nemohli zúčastnit, nabízíme nahlédnutí do průběhu shromáždění pro-
střednictvím fotoreportáže.

Foto Bc. Tomáš Netřeba

Vzpomínkový večer ke stému narození Josefa Hiršala

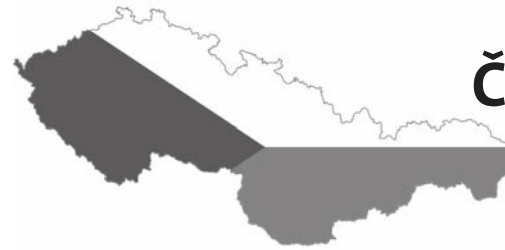
Dne 17. září 2020 se uskutečnil v atriu Městské knihovny v Praze 10. poetický večer, zaměřený na život a dílo výrazného představitele české poezie, básníka a překladatele Josefa Hiršala, od jehož narození uplynulo letos v červenci právě sto let. Akce byla velmi pečlivě připravená. Hned po příchodu do atria upoutaly pozornost návštěvníků ukázky děl Josefa Hiršala a Bohumily Grögerové, zavěšené na stěně vlevo od vstupních dveří. Byly to zejména strojepisné básně, známé i méně známé, těžiště jejich tvorby z let šedesátých. Mezi vybranými ukázkami nechyběla ani jedna z nejznámějších vizuálních básní této autorské dvojice Přesýpací hodiny I a II, která vyšla poprvé v roce 1967 ve sbírce BOJ JOB. Některé další ukázky byly ze sborníku Vrh kostek, jehož připravované vydání koncem let šedesátých zastavil proces normalizace. Kniha pak vyšla až o 25 let později, v roce 1993 v nakladatelství Torst.

V těchto knihách, vystavených na stole uprostřed atria, si mohli návštěvníci zalistovat a blíže se tak seznámit s experimentální tvorbou šedesátých let. Vedle již zmiňované sbírky Vrh kostek byla například vystavena kniha Let let, zahrnující vzpomínky obou autorů na léta

šedesátá, nebo Hiršalova práce Vínek vzpomínek. Zajímavostí byla i ukázka z literatury pro děti, výbor z Hiršalových básniček s názvem Hiršalův skicák, doplněný ilustracemi Petra Nikla. Ilustrace byly záměrně ponechány tak, aby si je děti mohly domalovat, a tak se kniha stala vlastně jedinečným a skutečným skicákem. Vyšla v roce 2009 v edici Modrý slon. Samotnou přednášku potom zahájil básník Ralf Mošt, který přečetl několik ukázek z knihy Let let, kde Hiršal mimo jiné vzpomíná na svého přítele, básníka a malíře Josefa Honyse, který mu byl v době studentských let velkým vzorem. V závěru pak přednesl několik básní ze sborníků Vrh kostek, Boj Job, a doplnil i malou ukázkou z vlastní tvorby.

Po tomto krátkém úvodu se ujal slova editor Radim Kopáč, který velice fundovaně, a také s krásným procítěným přednesem přiblížil život a dílo Josefa Hiršala a Bohumily Grögerové. Neopomněl také posluchačům objasnit uměleckou tvorbu šedesátých let jako celek a vysvětlit její nejdůležitější pojmy. Závěr pak patřil krátké, ale zajímavé a podnětné diskuzi.

PhDr. Daniela Honysová Radecký

Historie Československé vlajky

Na Československé vlajce dominuje červená a bílá, tyto barvy jsou z velkého českého znaku, který byl tvořen českým lvem s korunkou ve stříbrné barvě na červeném pozadí. Toto zobrazení je známé již od 13. století. Od 15. století jsou již známy české prapory, které měly červenou barvu s bílým lvem a od 18. století se v Čechách začaly objevovat červenobílé vlajky. Na Moravě se nejprve na vlajkách objevovala žlutočervená bikolóra, a to především u německého obyvatelstva. O něco později se používaly vlajky v bíločervenomodré trikolóře a ve Slezsku vlajky s bikolórou žlutočernou. Přitom barvy na vlajkách vycházely vždy ze zemských znaků.

V období 1. světové války legionáři používali nejvíce vlajky Českého království, které byly červenobílé, někdy doplněné i o korunku a o zemské znaky Čech, Moravy, Slezska a Slovenska. Červenobílé stužky měli legionáři také na čepicích. Po vzniku Československa v roce 1918 vyvstaly velké problémy s dosud užívanou červenobílou vlajkou, protože Polsko i Rakousko užívaly stejné vlajky, také podle zemských znaků. Zvláště to bylo pikantní ve válce Československa s Polskem v roce 1919 o Slezsko, kdy oba státy měly stejnou vlajku.

Návrh nové československé vlajky. Tento problém vnímali čeští i slovenští politici, a tak již od roku 1918 vznikaly řady návrhů na novou Československou vlajku, a to někdy se zajímavými, ale i bizarními nápady. Například M. R. Štefánik

navrhl vlajku po vzoru USA, která měla dva červené a dva bílé pruhy a na modrém širším pruhu byly umístěny čtyři hvězdy. Také výtvarník M. Jareš předložil hned několik návrhů, kde na kombinaci červeno-modrých pruhů byl červený kalich na černém poli. V soutěži výtvarníků na novou vlajku zvítězil návrh heraldika a archiváře Jaroslava Kursy (1875 – 1950). Ten do českého zemského červenobílého praporu umístil modrý klín do jedné třetiny vlajky, který znamenal sepětí Českého státu se Slovenskem. Modrá barva na vlajce také symbolizovala barvu spojenců USA, Francie a Velké Británie. Dne 30. března 1920 v 18.45 hodin poslanci Národního shromáždění Republiky československé schválili zákon č. 252, který upravoval podobu státní vlajky podle návrhu J. Kursy a také podobu tří státních znaků a státní pečeti.

Později se modrý klín ještě prodloužil, a to až do poloviny vlajky. Kromě státní vlajky vznikla i Československá vlajka vojenských plavidel, která byla Parlamentem republiky schválena dne 20. srpna 1930. Byla to Československá vlajka, která měla v horním rohu u žerdi malý státní znak. V roce 1955 byla tato podoba vlajky změněna na popud tehdejšího 1. tajemníka ÚV KSČ Antonína Novotného a to tak, že v horním rohu u žerdi byl státní znak v bílé barvě umístěn do červené hvězdy.

*Pokračování příště
Zpracoval: J. Boček*

Dny evropského dědictví ve Sboru Mistra Jana Husa v Kolíně

V neděli 20. září byla v kolínském sboru na Husově náměstí v Kolíně pořádána již druhá akce v rámci sbírky na opravu střechy kostela, která je katastrofálně propustná. Při deštích jsou ohroženy nejen varhany, instalované dnes již neexistující kutnohorskou firmou Organa v roce 1954. Ohrožen je i celý strop a jedna stěna hlavního sálu, včetně překrásného modřínového kříže napravo od oltáře.

Husitský kostel na nám. Mistra Jana Husa v Kolíně.

Historik Jiří Motyčka tam prezentoval skvělou přednášku „Kolín a husitství“ s podtitulem „Projekt Bojovníci Boží 600 let“. Začal připomínkou loňského 600. výročí první pražské defenestrace, „která se stala onou příslovečnou jiskrou, jež vedla k výbuchu husitské revoluce... 30. července léta Páně 1419 provedl organizovaný dav vedený dvěma Jany, Želivským a Žižkou,

defenestraci, při níž byli z oken radnice na Novém městě pražském nemilosrdně vyhazováni nenávidění radní v čele s purkmistrem. Polnice svaté války zavřeštěla mocným hlasem“...

Jiří Motyčka mistrně vyložil definici „české reformace“, ve které ani Janu Husovi, ani jeho následovníkům vůbec nešlo o válku, nýbrž o základní reformu zkorumpované církve, ačkoli adjektiva „zkorumpovaná“ řečník nepoužil. „Česká reformace, kterou svým učením, životem a dílem odstartoval Mistr Jan Hus, byla vítězně zakončena Kutnohorským náboženským mírem“. Motyčka tvrdě zkritizoval výklady husitské občanské války z dob komunistického režimu, jemuž byly naprosto cizí náboženské kořeny husitské revoluce. Vyložil nadčasové atributy husitské revoluce – kalich – přijímání pod obojí, basilejská kompaktáta, Jednotu bratrskou a Kutnohorský náboženský mír (r. 1485), a posluchačům vřele doporučil studium knihy kolegy – historika Petra Čorneje Jan Žižka – život a doba husitského válečníka.

První akcí v rámci sbírky na opravu střechy kostela byla v neděli 13. září komentovaná výstava historických fotografií dokumentujících stavbu kostela na Husově náměstí. Výstava pořádána ke stému výročí vzniku Československé církve měla dvě části: jednak komentovaný výběr historických fotografií kostela od začátku jeho stavby do dnešních dnů, jednak výběr fotografií

Františka Stráníka ze slavnostního shromáždění k uctění památky Mistra Jana Husa v den 600. výročí jeho upálení. Výstavu, stejně jako přednášku Jiřího Motyčky, obětavě připravil Pavel Vladyka, jehož inspirací byla výzva k uspořádání sbírky a bohatý fotografický archiv husitského sboru. Archiv na faře shromáždil manželský pár duchovních, Oldřich a Krasava Machovi a jejich dcera Ludmila.

Autor mluveného komentáře k fotografiím Th.Paed.Mgr. Oldřich Mach uvedl: „Sbor byl postaven v modernizovaném řeckém slohu. Průčelí se vstupním portálem představuje holo-bici se složenými křídly, která je připravena vzlétnout“. Tento mimořádně působivý monument z doby mladé Československé republiky vznikl na náměstí pojmenovaném po národním buditeli Karlu Aloisi Vinařickém (1803–1869), jehož písničky Ivánku náš nebo Tluče bubeníček, znárodněly. Tehdy „Vinařák“ lemovaly nově vysazené české lípy, které se všechny ujaly, jak dokládají vystavené fotografie ze začátku 20. století, kdy to ještě byly malé stromky, z jejichž okvětní naše babičky připravovaly léčivý, uklidňující čaj. To bylo ještě dlouho před položením základního kamene budovy sboru 28. června 1931. Stavba byla dokončena za necelý rok. Slavnostní otevření budovy, rovněž fotograficky pečlivě zdokumentované, se konalo v neděli 12. června 1932, k výročí pohřbu prvního patriarchy Československé církve Karla Farského. Královéhradecký biskup Stanislav Kordule označil v proslovu nový kostel za nejkrásnější v diecézi.

Návštěvníci výstavy se z vynikajícího výkladu faráře Oldřicha Macha také dozvěděli, že penzisté Václav Pospíšil a Karel Luňák a kostelník František Klema uspořádali sbírku na dva kostelní zvony, která vynesla 7 400 korun.

Ten větší vážil 400 kg a byl na něm reliéf Jana Husa. Druhý, o váze 150 kg, zdobil reliéf Karla Farského. Později k nim přibyl umíráček, pojmenovaný Komenský. Za války byly všechny tři zvony zrekvírovány Němci. Dnešní tři zvony byly zavěšeny až po válce.

zleva: Marta Melicharová, František Chalupa, Ludmila Krejzová Machová.

Jak na výstavu reagovali návštěvníci? Líbila se všem, s nimiž jsem hovořil. Ing František Chalupa z Kolína vyjádřil své dojmy slovy: „Bylo to velice přínosné hlavně pro lidi, kteří neznají historii Československé církve v Kolíně. Z těch materiálů tady bylo jasné vidět, že ve své době to byla církev, kterou lid potřeboval. Ty tisíce lidí se nedaly nahnat nějakým nařízením, to znamená, že věřili. Tu historii v televizi a rozhlase není tak vidět a slyšet. Proto každá taková akce je přínosná. Tleskám tomu a myslím si, že by stálo za to dát to do oblastního vysílání České televize“.

A finanční efekt pro sbírku na opravu střechy? Návštěvníci nechali v kasičce při obou akcích hodně přes tisíc korun. Moc a moc děkujeme!

Milan Kocourek

Filipika proti misomusům

Jana Blahoslava

Filipika proti misomusům, to jest Corollarium additum anno 1567 die 15. Februarii je považována za nejvýznamnější literární projev české renesance. Rétorický charakter textu *corollaria* vedl P. J. Šafaříka, který jako první pořídil jeho opis, k označení spisu jménem „filipika“, tedy jménem bojovné a plamenné řeči připomínající svým mravním i formálním patosem ohnivé vlastenecké řeči, jaké proslavil proti dobovatelskému makedonskému králi Filipovi II. Makedonskému slavný athénský řečník Démostenés. Obrazná je i další část názvu „proti misomusům“, tedy proti nepřátelům umění a věd. Text je svědectvím vnitřního vývoje Jednoty bratrské, především jejího vztahu ke kultuře a vzdělání, a reakcí na významné body této cesty a osobnosti Jednoty bratrské. Podnětem k napsání textu byl list biskupa Jednoty bratrské bratra Lukáše z roku 1502 adresovaný mistru Havlovi z Ouště, jímž chtěl Lukáš Pražský upozornit na narušování hodnot malé církve a vést ke slušnosti a pořádku celou Jednotu. List byl později opsán do Akt Jednoty bratrské a v roce 1567 k němu Jan Blahoslav připojil svoje corollarium (přídavek). Corollarium Jana Blahoslava je polemika proti misomusům, proti Janu Augustovi, nepříteli věd a umění a vůdci a příznivci lidí, pohrdajících studiem jiných. Jan Augusta byl syn kloboučníka, který následoval v řemesle svého otce, samouk, který neabsolvoval ve větší míře školní vzdělání a nedoceňoval význam vyšší vzdělanosti. Ve svých názorech se opíral o autoritu bratra Lukáše.

Jan Blahoslav ve své polemice nepřihlíží k tomu, čeho se nejspíše mohl Augusta a jeho stoupenci u bratra Lukáše dovolávat. Zdůrazňuje však, že Lukáš psal „z poručení všech Starších“, že musel tak psát,

aby nevzbouřil proti Jednotě ještě více odpůrců, a že jeho výroky o soběstačnosti Jednoty, která nepotřebuje hledat jinde, že „nic nepsal, čehož by v Jednotě nevzal“, byly použity s ohledem na situaci a potřeby Jednoty. Bratra Lukáše má Jan Blahoslav v úctě a považuje jej za člověka vzdělaného a pilného, bakaláře pražské univerzity, jenž své vědomosti neustále doplňoval studiem církevních spisovatelů – Augustina, Hieronyma, Cypriana aj., a který znal i rétoriku a dialektiku. V jeho době učinila Jednota nesporně pokrok i v činnosti vydavatelské a vzdělávací. Blahoslav oceňuje Lukášovu odbornou připravenost, práci pro církev a změnu, kterou jeho přístup vnesl do Jednoty. „...Jednota tu za Bratra Lukáše jinými ústy mluvíti počala. Nepravím jiné věci, ale pravím, že ty věci jako i prvé, však jiným způsobem, velmi hrubě od prvního rozdílným.“ Lukáš psal, co v Jednotě našel, ale tuto pravdu ozdoboval a rozšiřoval. Přesto však Blahoslav naznačil ve Filipice i své mínění, že Lukášovy spisy, jež ve své době byly zcela na místě, přítomnosti již neodpovídají.

Od výkladu o Bratru Lukášovi přechází Jan Blahoslav k chvalořeči na „učené“ a „učení“. Nabyté učení, umění (ve významu školního vzdělání), napomáhá správcům církve a kazatelům vykonávat jejich úřad. „Těm zajisté, kteříž v slovu Božím pracovati mají... potřebí daru Božího k tomu zvláštního, jenž slove výmluvnost, to jest, aby uměli předkládati, učiti...“ Vyšší vzdělání Blahoslav obhajuje jednak citáty z bible, jednak příklady z praktického života. Čekat na to, až Bůh sešle z nebe výmluvnost, je stejné, jako kdyby sedlák nesel, neoral a čekal, až mu bude „s nebe manna pršeti“. Jaká by to byla sekera nebroušená a nehlašená nebo nevybroušený meč? V potřebnosti

vzdělání se přímo jako autority dovolává i svého předchůdce Vavřince Krasnického, autora první bratrské obrany vzdělanosti *O učeních* (1530), kterého nazývá „svatým mužem“. Jan Blahoslav se nebojí toho, že by lidé učení byli příčinou zkázy Jednoty, i když se ve Filipice objevuje i zmínka o možném zneužití učenosti. Nebezpečí pro budoucnost Jednoty bratrské naopak vidí v okruhu lidí, kteří by byli bez svědomí, buď hloupi, anebo chytří, lstiví, myslící si o sobě více, než náleží, „velikého jména žádostivi“. Před takovými lidmi, kteří by měli obsadit úřady - nižší i vyšší - Jan Blahoslav Jednotu varuje. Dělicí linie tedy nevede mezi učenými a neučenými, ale mezi lidmi s uslechtilými vlastnostmi – a těmi druhými.

Jan Blahoslav patřil k nejvzdělanějším osobnostem v Jednotě. Vyrůstal však v prostředí, kdy žádný z jeho učitelů vyšší školní vzdělání neměl. Názory Vavřince Krasnického o prospěšnosti vzdělání a o souladu vzdělání s mravně náboženskými tradicemi Jednoty byly přijímány jen poměrně malou menšinou; zbývající většina stavěla na první místo nikoli vzdělání ve svobodných uměních a znalost jazyků, ale pravou zbožnost. Blahoslav si své vzdělání doplnil jednak vlastní píli, jednak studiem v cizině. Pobýval ve slezském Goldbergu a na univerzitě ve Wittenbergu; byl poslán na univerzitu do Královce, odkud po kratičkém pobytu odešel na univerzitu do Basileje. Později podnikal cesty i do Vídně a Německa. V zahraničí tak získal bohaté životní zkušenosti a seznámil se s metodami vědecké a literární práce. V Jednotě se stal dokladem vědeckého ducha, který všechny převyšoval šířkou i hloubkou zájmu, svým rozhledem, kritičností i spisovatelským talentem. Blahoslav sám neupíral uznání přirozenému nadání. Byl však přesvědčen, že teprve větším vzděláním se přirozené vlohy tříbí a nabývají na síle a účinnosti. Za odmítáním vzdělání viděl především lenivost ducha.

Vzdělání tak považoval za nástroj, který může přispívat k celkovému růstu člověka, a který povede správce církve k lepšímu vykonávání úřadů v církvi a kněze k lepšímu pochopení slova Božího i zbrání apologetických.

Názor Blahoslavův na potřebnost vyššího vzdělání, který navázal na argumenty Vavřince Krasnického, zvítězil a sám Blahoslav přímo zasáhl i do organizace bratrského školství. Školy v Mladé Boleslavi a v Ivančicích organizoval jako bohoslovecké instituty s výukou svobodných umění a s výukou jazyků, mj. i s výukou řečtiny a hebrejštiny, navrhl povolání na bratrské školy schopné cizince, kteří by Jednotě pomohli, a mířil i k vysoké škole bratrské, jež by mohla bratřím poskytnout všechno, co zatím museli hledat v cizině. Tomu odpovídá i charakter Blahoslavovy příručky *Vada kazatelů*, v níž vytvořil ucelený obraz kazatele, jakým by kazatel neměl být a jehož chyb a nezpůsobů by se měl dobrý kazatel vyvarovat (srov. TESÁŘOVÁ, Drahomíra. *Obraz kazatele u Jana Blahoslava*. Husita, 2019, roč. 17, č. 5, s. 24-25). Vyústěním Blahoslavových snah, i když po jeho předčasně smrti v roce 1571, bylo usnesení synody v Mladé Boleslavi v roce 1584, aby byly při sídlech bratrských biskupů udržovány vyšší školy: v Čechách v Mladé Boleslavi a na Moravě v Ivančicích a v Přerově. Vysokou školu v pravém slova smyslu v Přerově se však Jednotě bratrské vybudovat nepodařilo. Filipika proti misomusům Jana Blahoslava je polemika knižní. Nebyla pronesena ústně a autor jí nechtěl dát ani osobní ráz. O Augustovi se na počátku pouze zmiňuje, že je vůdcem misomusů, a naznačuje, že nechce o něm více mluvit. Polemika tak získává povšechný a nadčasový ráz. Svou povahou i podobou, svým stylem a způsobem zpracování, ve kterém se uplatňují a převažují prvky rétorické, však patří k projevům řečnickým. Je považována za ozdobu českého řečnického umění.

PhDr. Drahomíra Tesařová, CSc.

Žalm 2, 1–4: „Proč se pronárody bouří, proč národy kují marné plány? Srocují se králové země, vládcové se spolu umlouvají proti Hospodinu a pomazanému jeho: „Zpřetrháme jejich pouta, jejich provazy pryč odhodíme.“ Ten, jenž trůní v nebesích, se směje, Panovníkovi jsou k smíchu.“

V Praze dne 18. září 2020

Vážené sestry, vážení bratři,

zvláštní čas, ve kterém se celá země ocitla, přinesl zcela nové situace na setkávání i na celkový život v naší zemi. Pociťujeme ho všichni a náš život se změnil. Někteří lidé se stále více přibližují k Bohu, jiní si kladou otázku, proč?

Lidé Starého zákona i celé dějiny lidstva vykazují období hrůzy, strachu i období radosti a veselí, zdraví i nemoci. Sinusoidní průběh života je patrný i na každém z nás. Přes turbulentní změny však po zkušenostech, předávaných nám našimi předky, třeba prostřednictvím starozákonních příběhů je zřejmé, že právě v těchto časech je nutné prosit Hospodina a děkovat mu za čas, který jsme zde dosud mohli společně prožívat. Děkovat i předkům za to, jakou svobodnou zemi prozatím máme!

Moji milí, sestry a bratři, vážené honorability, přátelé, pozdravuji Vás tedy tradičně v tento čas. Dovolte mi,

abych Vás jako každý rok co nejrůzněji pozval na slavnostní pobožnost, konanou u příležitosti konce Velké války a v předvečer Dne válečných veteránů v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze nebo na schodech kostela, bude-li nutné, v úterý 10. listopadu 2020 od 17 hodin.

V posledních třech letech, byť letos v omezené míře, si na různých místech Evropy připomínáme smrt i hrdinské činy našich předků. V Rusku, na Ukrajině, na Slovensku, ale i ve Francii či v Itálii nacházíme památníky a hroby našich legionářů, kteří položili život pro zrození státu, ve kterém dnes žijeme.

Den Válečných veteránů, slavený vždy k výročí konce 1. světové války, ukončené příměřím dne 11. 11. 1918, nám připomíná hodnoty, které se v sou-

časné době upozadují – statečnost a ochotu k oběti pro druhého.

I tento rok vzpomínku věnujeme lidem, kteří zemřeli ve službě na různých misích Armády České republiky, či při plnění svých povinností ve službě druhému. Tuto slavnost se vzpomínkou připravuje naše církev již po třinácté. Věříme, že touto cestou přispíváme k tomu, aby význam tohoto Dne docenila i širší česká veřejnost. Proto věnujeme Dnu válečných veteránů patřičnou pozornost, společně s představiteli našeho státu, veřejnosti, zástupců politického a společenského života, Armády ČR (i s vojenskými kaplany), Policie ČR, Čs. obce legionářské, Českého svazu záchraného sboru, České obce sokolské, Společnosti M. R. Štefánika, Masarykovy společnosti, Společnosti Edvarda Beneše a dalších. Ekumenický rozměr slavnosti bude zabezpečen účastí zástupců Ekumenické rady církví v ČR.

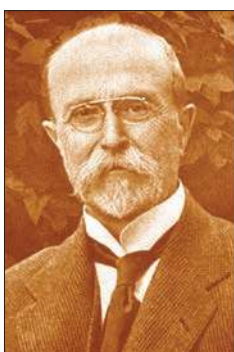
Dnem válečných veteránů 11. 11. 2020 i letos připomeneme též významné výročí (1939) smrti člena Církve československé husitské bratra MUC. Jana Opletala. Vážené sestry, vážení bratři, doufám, že mé pozvání na slavnost opětovně přijmete.

S úctou a s nadějí, že se uvidíme. S ohledem na pandemickou situaci v letošním roce se po proběhlé akci sejdem k malému pozdravení v horních prostorech Kostela sv. Mikuláše nebo se shromáždíme alespoň krátce před kostelem. Mějte se i v těchto nových časech dobře nebo jak nejlépe to půjde!

Bůh Vás opatruj.

Doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., dr. h. c.
biskup pražský CČSH

Prosíme o potvrzení Vaší účasti (s doprovodem – bez doprovodu) emailem na: urad@ccshpraha.cz
tel: 233 383 785

Církev československá husitská, Pražská diecéze a Náboženská obec Praha 1-Staré Město vás zvou na

SLAVNOSTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ

ke Dni válečných veteránů, k 102. výročí ukončení 1. světové války a k 81. výročí úmrtí člena CČSH studenta Jana Opletala.

Účast přislíbili:
zástupci Armády ČR, ČsOL, Společnosti M. R. Štefánika a další představitelé veřejného, společenského a politického života.

Při této příležitosti se bude tradičně konat pobožnost v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze

v úterý 10. listopadu 2020 od 17 hodin.

Bohoslužbu povedou:
ThDr. Tomáš Butta, Th.D., patriarcha CČSH a doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., biskup pražský CČSH
Moderuje: pplk. Ing. Jiří Werich Petrášek

V případě nemožnosti shromáždění ve vnitřních prostorách proběhne krátka modlitba a vzpomínka na padlé na schodech kostela sv. Mikuláše.

Směrovka nabrala nový směr!

Tato věta, tento nadpis mě napadl při pohledu dne 1. září do naší další, nové třídy základní školy a přípravné třídy. Pohled na zaplněnou třídu, plnou rodičů i prarodičů a hlavně nových dětí s úsměvem ve tváři, mě „zahřál u srdce.“ Po krkolomných přípravách plných stresu, zda se vše stihne v termínu. Přípravách, které probíhaly během letních prázdnin, v nejisté době, kdy nikdo nevěděl, jaký vlastně bude ten školní rok po nucené distanční/domácí výuce, jsem si řekla, „Stálo to za to!“. Ano, nám všem (nejen) učitelkám a učitelům ve Směrovce stojí za to připravit školu, třídy pro děti, žáky, kterým s námi bude dobře. Protože se chceme každé ráno těšit do práce. Máme zde i svoje vlastní děti, protože projektu a záměru Směrovky věříme, protože se na něm společnými silami všichni podílíme. Stal se z nás, troufám si říci, skvělý tým nově vybraných lidí, kteří sdílí stej-

ný záměr. Záměr pracovat s radostí pro děti, které se budou těšit beze strachu do školy a školky, nabudou vědomosti potřebné pro jejich další vzdělávání a vyjdou z naší školy jako čestné, sebevědomé a vyrovnané bytosti. Naše děti nemusí soutěžit, nemusí se porovnávat s ostatními, protože vědí, že jsou jedineční a jejich názor je pro nás důležitý.

*Olga Spálenka Kühnlová,
ředitelka školy*

Jabličkový den – jako poděkování za úrodu

Podzim je čas dozrávání a sběru nejrůznějšího ovoce, zeleniny a oříšků. Je již naší tradicí za tyto dary přírody společně poděkovat. Proto se ve čtvrtek 1. října sešla celá Husova ZŠ a MŠ Směrovka v nazdobeném bohoslužebném sálu ve sboru Dr. AS v areálu ZŠ a MŠ v Hostivici, kde nás přivítala naše farářka, Kristýna Ptáčková se svým synem Timonem. Tam jsme mohli obdivovat různé plody nejen z našich zahrádek. Za tak krásnou úrodu jsme velmi vděční, a proto jsme poděkovali Pánu Bohu. Společně jsme

zpívali, recitovali, ochutnávali ovoce a zeleninu. Testovali poslepu naše chuťové pohárky a hmat. Ještě jednou děkujeme za příjemně strávené dopoledne. Paní farářka nám požehnala a prosila společně s námi Pána Boha, aby nám pomohl zdolávat veškerá úskalí školního roku. Bylo nám všem dobře a rádi se o ten pocit podělíme s ostatními.

*Ze celou školu
Olga Spálenka Kühnlová,
ředitelka školy*

Stálá přispěvatelka Ing. Marijana Matoušková napsala knihu o našem nejslavnějším secesním architektovi profesoru Josefu Fantovi a jeho rodině:

Josef Fanta DŮVĚRNÉ VZPOMÍNKY

Josef Fanta vystudoval českou techniku v Praze a stal se aktivním členem stavebního ateliéru Národního divadla. Byl žákem Josefa Zitka. V r. 1881 byl přijat jako asistent Josefa Schulze. Podle jeho návrhů byla provedena stropní výzdoba hlediště Národního divadla i vysoké pouliční svítilny před Národním divadlem. Spolupracoval i s Bohuslavem Schnirchem.

Josef Fanta byl neobyčejně čínorodým tvůrcem. Hlavní náplní jeho tvorby byla architektura, ale byl i kreslířem, básníkem, spisovatelem, mecenášem, profesorem Vysokého učení technického v Praze, členem České akademie věd a umění...

V r. 1900 navrhl český interiér bohatého měšťana v rámci pavilonu Rakousko-Uherska na světové výstavě v Paříži. Za interiér získal na výstavě zlatou medaili.

Nejznámějšími stavbami Josefa Fanty jsou bezesporu secesní budova Hlavního nádraží v Praze, budova Ministerstva průmyslu a obchodu v Praze Na Františku a Památník Mohyla míru u Slavkova.

Za stavbu studentských kolejí na Novém Městě mu byl v r. 1902 udělen císařem Františkem Josefem I. rytířský řád za zásluhy.

Marijana Matoušková nás svými vzpomínkami a uvedením rodinné korespondence profesora Josefa Fanty provází životními peripetemi rodiny z počátku 20. století. Prostřednictvím dopisů své sestře Andulce dává Josef Fanta nahlédnout do myšlenek

*Inspirací k napsání knihy
bylo znovuotevření Fantovy kavárny
při rekonstrukci Hlavního nádraží.*

starostlivého otce při náročné výchově svých čtyř osiřelých dětí.

Díky dopisům již dospělých dcer Marie (Mafy), Barbory (Babyly) a Evy nahlédneme i do jejich složitého života. Je to důvěrné listování nejen rodinnými starostmi Josefa Fanty, ale i vysvětlení rozpadu jeho milované rodiny.

Inspirací k napsání knihy bylo znovuotevření Fantovy kavárny při rekonstrukci Hlavního nádraží. Protože naše přispěvatelka Marijana Matoušková je pravděpodobně poslední, kdo pana profesora Fantu a jeho rodinu osobně znal, tak nechce vzpomínky malé holky přehozené rouškou dospělosti nechat zapadnout.

V knize je uvedeno několik z mnoha rýmovaných přáníček, která skládal a vlastnoručně psal pan profesor dětem pro maminku nebo zase maminka dětem pro tatínka. Zároveň nás pobaví i rýmovaná, chytrá a vtipná přání Mafy, nejstarší dcery pana profesora.

Podstatnou část kapitoly „Důvěrné listování“ tvoří dopisy pana profesora své sestře Andulce Kameníčkové, i sto let staré dopisy Jiřího Kameníčka svěřujícího se matce se svojí láskou. Staneme se svědky přátelství rodiny Fantovy s rodinou sochaře Josefa Maudra, s Juliem Zeyerem a Josefem Hlávkou. Tato přátelství jsou živá přesto, že je překrývají ne desítky let, ale dvě století.

Poslední část knihy „Šťastně nešťastná emigrace“ nás nechá nahlédnout

do celé škály pocitů stárnoucí dcery Evy, pro kterou již nebyla cesta zpátky možná.

Knihy Josef Fanta Důvěrné vzpomínky je doplněna řadou fotografií z archivu autorky. Bude vydána vlastním nákladem Marijany Matouškové v počtu 100 kusů.

Vyjde pravděpodobně během listopadu t. r. Cena 250 – 280 Kč.

Kontakt v případě zájmu:
marijana11@seznam.cz

Ing. Marijana Matoušková

Husitské centrum o.p.s. mělo akční léto!

NPK Husita ve spolupráci s Komunitním centrem při ČČSH uspořádal 1. 8. 2020 rodinný den pro rodiny s dětmi na Parukářce. Rodiny soutěžily mezi sebou v různých aktivitách a strávily společně příjemné odpoledne. Na konci dne byl prostor pro připomínku obětí romského holocaustu, jelikož na 2. srpna připadá právě den romského holocaustu. Byl to super den s krásným počasím a příjemnou atmosférou. Druhou větší akcí byl School break, který se uskutečnil 27. 8. Tato akce se konala na zrekonstruovaném náměstí Barikád. Na akci s námi spolupracovala organizace Meta o. p. s., která si připravila pro děti malování na obličej a různé soutěže. Na akci vystoupili tanečnice z NPK Husita, samba tanečnice a šermíři! Účastníci akce si též mohli vyzkoušet sgrafity a vyrobit sliz. Jsme rádi, že tato tradiční akce se znovu po-

vedla a budeme se těšit na další ročník. Léto by se také neobešlo bez preventivního víkendového výjezdu, na kterém spolupracujeme s nízkoprahovým klubem Beztíže. Tento rok jsme vyrazili do Zbraslavic u Kutné Hory, kde jsme využili aktivity sportovního centra a došli na blízkou rozhlednu. A do kon-

ce září jsme stihli již třetí ročník Běhu pro Husitu, který se poprvé konal u památníku na Vítkově. Akce se účastnili jak klienti NPK Husita a Komunitního centra na Žižkově, tak i běžci z řad veřejnosti. Na akci vystoupili Slam poeety, kteří předvedli svoji improvizaci show.

Mgr. Anna Zavřelová

Viry útočí, my kráčíme dál –

aneb další prázdninové setkání Dialogu na cestě a Pražského klubu spisovatelů

Před prázdninami jsme se těšili, že dozní karanténní opatření a my dohoníme všechna již dříve plánovaná setkávání. Ale ouvej, zase je všechno jinak. Naše „literárně – organizační resty“ se opět přesouvají do dalších měsíců. Sice stále platí „Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek!“, ale nikdo neví, jaká bude epidemiologická situace právě v tom „zítřku“.

V srpnu tedy náš užší organizační kroužek (O. Nytrová, M. Hlasivcová, K. Salmonová a V. Strachota) rozhodl: „Když nevíme, jak se vše bude vyvíjet, raději se sejdeme co nejdříve.“ Termín jsme stanovili na 25. srpna a rozeslali pozvánky. Trochu jsme se báli, že hodně lidí bude ještě na prázdninách nebo že starší členové a příznivci se budou bát přijít. Ale naše obavy se nenaplnily.

Bylo třeba probrat mnohé organizační záležitosti, ale hlavně jsme se zase chtěli vidět, pobýt spolu, pohovořit. Přítomní i nepřítomní spisovatelé přes prázdniny opravdu nezaháleli. Společně jsme se radovali z tvůrčích počínů, které i přes různé obtíže probíhají: např. Divadlo Agadir básničky Mileny Fucimanové se již léta věnuje zahraničním autorům, kteří jsou za své politické nebo náboženské názory a postoje ve své zemi pronásledováni, je jim znemožněno svobodně publikovat, mnozí jsou vězněni, někteří dokonce odsouzeni k smrti.

Vyšel další ročník almanachu „Literáti na trati“, který již několik let sestavuje František Tylšar, a všichni se těšíme na prezentaci této knížky v salóncu na 1. nástupišti na Hlavním nádraží. Na cestě ke čtenářům je také další almanach české poezie, jehož editorem je, již poněkolkáté, Vladimír Stibor. Většina našich členů i příznivců

se na těchto sbornících autorsky podílí. Ondřej Hník, Hanka Hosnedlová a Olga Nytrová hodnotili texty písní Porta 2020 a vybrali text, jehož tvůrce bude odměněn cenou Obce spisovatelů.

Bylo vydáno několik knížek, většinou básnických sbírek, např. autorů Františky Vrbenské a Vladimíra Stibora: „Polibky nepřátel“, společný autorský počín Jindřicha Tošnera, Marty Urbanové a Bohumila Ždichynce „Bytost jménem láska“. Společně tyto knihy přivítáme 20. října v Karlíně. V září jsme si vyslechli ukázky z poezie básníka Paula Nemo Hermite a v rámci 3. věku povídaní Hanky Hosnedlové o cestách do Indonésie. Také se můžeme těšit na setkání s divadlem Agadir, které přijede z Brna v sobotu 24. 10. a 27. října v rámci Setkání 3. věku bychom se měli potěšit hudbou, Michal Stein uvede saxofonistu, spisovatele a básníka Stanislava Kalouse.

21. listopadu nás pak čeká Den poezie, poetické matiné. Koncem listopadu a v prosinci jsou v plánu dvě setkání 3. věku, jejichž program bude ještě upřesněn. Ale rozhodně by to mělo být tvůrčí, příjemné a přátelské posezení. Abychom potěšili svá srdce a duše a společně jsme sdíleli radost z tvorby. A držme si palce, abychom své plány mohli uskutečnit.

Záznamy o našich akcích, pozvánky a kalendář naleznete na www.dialognaceste.cz a obecspisovatelu.bloger.cz. Video záznamy z akcí Ing. Václav Strachota vystavuje na www.youtube.com/channel/UCwWvA8b8zgFexT-Brc2fnTDg/videos

RNDr. Markéta Hlasivcová
Dialog na cestě

Církev československá husitská,
Pražská diecéze a Náboženská obec v Praze 1-Staré Město
vás zvou na

SLAVNOSTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ

ke Dni válečných veteránů, k 102. výročí ukončení 1. světové války
a k 81. výročí úmrtí člena ČČSH studenta Jana Opletala.

Účast přislíbili:
zástupci Armády ČR, ČsOL, Společnosti M. R. Štefánika
a další představitelé veřejného, společenského
a politického života.

Při této příležitosti se bude tradičně konat pobožnost
v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze

**v úterý 10. listopadu 2020
od 17 hodin.**

Bohoslužbu povedou: **ThDr. Tomáš Butta, Th.D.**, patriarcha ČČSH
doc. ThDr. David Tonzar, Th.D., biskup pražský ČČSH

Moderuje: **pplk. Ing. Jiří Werich Petrášek**
Účinkují: **Jana Jonášová** – soprán, **Miroslav Kejmar** – trubka,
na varhany doprovází **Bohumír Rabas**

V případě nemožnosti shromáždění ve vnitřních prostorách proběhne krátká modlitba a vzpomínka na padlé na schodech kostela sv. Mikuláše

100 let služby Bohu
pomocí člověku
Církev československá husitská

14. ročník ekumenického setkání lidí dobré vůle v rámci oslav vzniku Československé republiky

MODLITBA ZA DOMOV 28/10 2020

Husův sbor
ve Vršovicích
Moskevská 34
Praha 10

„Žít ve společném domě“

„Komukoli můžeš prospět, prospěj rád.“
J. A. Komenský

VÁCLAV NECKÁŘ & KAPELA BACILY

15.00—16.30 KONCERT V KOMPOVANÉM POŘADU SE ZAJÍMAVÝMI HOSTY

V přímém přenosu České televize moderují **Michaela Dolinová** a **David Frýdl**
Hosté **Marta Kubišová / Martina Viktorie Kopecká / Jan Hábl / Lukáš Jurek /
Marek Drábek / pěvecký sbor Pueri gaudentes**

Vstup volný na všechny akce, pokud není uvedeno jinak • Vstup do kostela bude umožněn pouze do 14.45

14.30—16.30
TVOŘIVÁ DÍLNA
pro děti a rodiče
sborová budova

17.00—18.00
BESEDA S HOSTY
divadlo MANA

18.00—20.00
DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ
„Země česká, domov můj?“
divadlo MANA / snížené vstupné

28/10—8/11/2020
**VÝSTAVA DĚTSKÝCH
VÝTVARNÝCH PRACÍ**
v kostele

Organizuje

 **Ekumenická rada
církví v ČR**

www.modlitbazadomov.cz

Děkujeme České televizi za realizaci přímého přenosu a Husovu sboru ve Vršovicích za spolupráci.
Ekumenická rada církví v ČR / Donská 5 / 101 00 Praha 10 / +420 271 742 326 / www.ekumenickarada.cz

Hlavní mediální partner

Partneri

